KRONIKA

50 LET CHARAKTER

1968

50 LET CHARAKTER

Rok 50. výročí vzniku republiky a 20. výročí Února.
V roce 1968 všichni naši pracující, dělníci, rolníci, inteligence, komunisté, jinostranící, bezpartijní, všichni členové společenských organizací sdružených v Národní frontě, všichni jsme žili ve znamení demokratizačního procesu.
Občané naší republiky, mládež, studenti, všichni volali po pravém socialismu, odpovídajícím československým poměrům. Takový by bolíž měl každému poctivému občanu zajišťovat nejvyšší míru práv a svobod a ovšem také by požadoval od každého nejvyšší míru úsilí, práce a odpovědnosti.
Prožívali jsme bouřlivé dny, naplněné vzrušenými diskusemi.

Zásluhou ÚV KSČ /Ústředního výboru komunistické strany/ byly otevřeny dveře širokému proudu kritiky, možnosti pro demokratické vyjadřování ke všem problémům ekonomiky, politiky, kultury, vědy, i k otázkám, které v průběhu minulých let byly umlčovány. Vyšlo najevo, že kol r. 1950 byli souzeni také řadní občané bez skutečného provinění.

U nás se konaly bouřlivé veřejné schůze ve dnech 7.6. a 9.7. v plně obsazeném sále kultur. domu Marie Majerové, při kterých svoboda projevu se zvrhla až v osobní útočování jednotlivců. 20./VII.68. Po nich resignoval z funkce předsedy MNV s. Ot. Hanuš a po krátké době odešel z funkce i místopředseda s. Ll. Ráž.

Byly ustanovovány celostátní rehabilitační soudy, které byly pověřeny projednáváním mnohých soudních případů od r. 1950. Viz T z 18.3.

Kritika pres. Ant. Novotného, jako představitele byrokratického autoritářství donutila, aby 22.3. i on abdikoval z funkce prezidenta republiky. Národní shromáždění vyslovilo nedůvěru gener. prokurátorovi J. Barbuškovi a min. vnitra J. Kudrnovi, kteří byli 15.3. také odvoláni z funkcí. Objevily se dokonce i sebevraždy představitelů vysokých hodností.

Aby rehabilitace rychleji postupovala, přijal parlament 25.6. zákon o soudní rehabilitaci. V Úvalech bylo také několik rehabilitačních případů.

Dne 30. března zvolili při tajném hlasování ve Vladislavském sále na Pražském hradě poslanci velkou většinou 282 hlasy prezidentem republiky 73 letého generála Ludv. Svobodu, představitele pokro-

kových sil.

Populárními politiky byli také ps. Dubček, Černík, Smrkovský, Císař.

Občané na pomoc našemu národnímu hospodářství ze své vlastní iniciativy vyhlásili vlasteneckou sbírku. Na Fond republiky se ze všech stran odevzdávaly finanční dary, hromadné příspěvky na státní pokladu státu. V Úvalech darům jednotlivců předcházely příkladem dary jednotlivých organisací, jako SPB /Svaz protifašistických bojovníků/, ČSČK /Československý červený kříž/, VZ/Vybor žen/.

V březnu byla obnovena činnost Junáka, později Sokola v Úvalech.

Dne 25.6. byla zrušena cenzura tisku. V srpnu však byla znovu obnovena, neboť svobodné psaní bylo znevažováno překlepy redaktorů. Představitelé komunistických stran SSSR, NDR, Maďarska, Polska, Bulharska marně upozorňovali naše vedení, že průběh poledního vývoje vážně ohrožuje existenci socialismu u nás. Jednání v Čierné a v Bratislavě doslova přivedlo naše občany do politického varu. Vznikaly podpisové akce, kde občanstvo bez rozdílu politického přesvědčení podpisy podporovalo postup vedoucím politikům. Slovensko v rámci republiky dosáhlo také vyloučenou samostatnost. Podpisové archy u nás byly před MNV a na Slovanech. Jako ústavní representaci zvolilo 16.7. NS /Národní shromáždění/ 150 členů České národní rady v čele s dr. Č. Císařem, která připravovala návrh zákona o federálním uspořádání republiky.

Mezi jinými událostmi, na které byla tato doba bohatá, jsme také vítali vzácné návštěvy.

Dne 9.8. započala triumfální cesta z letiště na Hrad k třídenní návštěvě Josipa Broz-Tita. Po celou dobu pobytu u nás byl doslova v objetí občanů naší republiky. Vlaky k vítání jeho příjezdu byly přeplněny. Každý chtěl přivítat milého hosta.
Podobně bouřlivo bylo 15.8. To zase každý chtěl vítat stranickou a vládní delegaci Rumunska, kterou vedl náš přítel Ceaušescu.
V normálním životě však nastalo obrovské překvapení.
Kolem půlnoci z 20. na 21. srpna vstoupila mimo očekávání na půdu našeho státu spojenecká vojska při příležitosti Varšavské smlouvy. Úkoly a poslání tohoto opatření směřovalo k upevnění socialistického vývoje v republice. Lid ale nebyl o tom předem informován a proto řada našich občanů s tímto vojenským opatřením nesouhlasila. To se projevilo i v Úvalech. Na zdech domů, tak jako v každém jiném městě, se objevily nápisy projevující odsouzení vedení a nesouhlas se vstupem cizích armád na naše území. V našem kraji se rozložili sovětští vojáci na hvozdovském katastru od Úval k Horoušánkám. Byla tam i vojenská nemocnice, stan vedle stanu, banky, auta, helikoptéry, pekárna. Vojenští odborníci jich odhadovali na pět tisíc. O jejich pobytu se vyprávělo mnoho dobrých i špatných příhod. Les až do Klánovic byl jimi přeplněn. Mladé revoluční živly odstraňovaly všechny orientační nápisy, tabule, domovní čísla, pojmenování ulic, obcí, nádraží, aby dezorientovaly vojenské složky. Nikdo si vojínů nevšímal.
Dne 16.10. byla v Praze podepsána smlouva mezi vládami Československa a Sovětským svazem o podmínkách dočasného pobytu cizích vojsk v republice a tak 16.11. opouštělo vojsko i náš kraj, aby se zčásti nastěhovalo opět do zimních ubytoven.

U nás dne 4.10. zvoleni byli noví funkcionáři ss. Aut. Kubů, dr. Va. Ječek, Fr. Lanc a Ad. Morávek.
Dne 28.10. jsme oslavovali 50. jubileum trvání československé republiky. Oslavy v podstatě intimní. V vědomí národní jednoty zcelovány ideály svobody, demokracie, humanismu a socialismu. Včele náměstí Marie Majerové za přítomnosti nově ustaveného Junáka a asi 200 účastníků vysazena při silnici k Zbor. čovicům lípa - „Strom svobody". K pomníku padlých před školou opět pietně uložena schránka s prstí od Zborova. T42.

Rozruch v obci způsobilo a příjemně každého překvapilo oznámení o oficiálním zahájení přípravných prací na přístavbu 2DŠ/základní devítiletá školy/ 19.12. Po stavbě školy marně se volalo od r. 1924.
Normální život také narušila horečka mnohých nákupů k blížícím se Vánocům. Po mnoha letech se obnovila opět velmi pěkná tradice - slavení Vánočních stromů republiky. Poslaven byl na náměstí Marie Majerové. Pod ním odevzdávali kolemjdoucí občané peněžité příspěvky na vybudování vesničky SOS - vesničky pro děti bez domova. Bylo u nás vybráno 2000.- Kčs. Viz odd. VI.

VYSVĚTLIVKY:

1. Pro rychlý přehled kohoto IV. dílu úvalské kroniky je dál

veden „Rejstřík". Viz str. 15.

2. Je rovněž dále vedena pomocná „kniha podpisů" ve které nalezneme podpisy vácných návštěvníků a práce úvalských výtvarníků.

3. Podle heslovníku má kronika v každém roku 6 dílů. Do nich podle předpisu se zapisují jednotlivé události.

Opisy zápisů nejprve schvalují k tomu zvolení členové kulturní komise MNV, pak rada Měst NV.

Před každým rokem je napsána stručná charakteristika roku, jíž se zařazuje rok do dějin. Kronika v čísopise se vystavuje veřejnosti a tím i veřejné kontrole.

Poněvadž v zápisech pro r. 1968 vzniklo jisté nedorozumění mezi kronikářem a dohlédacími orgány, jednotlivé stalé byly v opise znovu za přítomnosti pověřeného člena kulturní komise Měst NV s. J. Moiříše upravovány a potom znovu předloženy k schválení. Tím se veřejná kontrola posunula téměř o jeden rok.

Členové, kteří byli zvoleni kulturní komisi ke kontrole zápisů pro rok 1968 byli ss. dr. Čáloud, prof. M. Pešina a uč. Květa Papežová.

U některých zápisů je značka D. To je dokumentační doklad, uložený v dokumentaci.

T je tisk. Obálka s nápisem T má obsah „Úvaly v tisku." Výstřižky novinových zpráv. F je fotografie.

ŽÚ - 1/68 znamená časopis Život Úval, lednové číslo roku 1968.
ŽÚ - 11/68 -"- -"- Život Úval, únorové -"- roku 1968.

a s. podobně dál.

Značky:

MNV znamená místní národní výbor. Měst NV je městský národní výbor.
ONV je okresní národní výbor. KNV je krajský národní výbor.
ČSSR je Československá socialistická republika.
SSSR je Svaz sovětských socialistických republik.
MO NF je místní organizace Národní fronty.
MO KSČ je místní organizace komunistické strany Československa.
ČSSS = Československé státní statky.
ZDŠ = Základní devítiletá škola.
KSČ = Komunistická strana Československa.

I. II. III. IV.

Resignace z funkce předsedy MNV.

Naše veřejné schůze naplněné atmosférou bouřlivých polemik kritický zhodnocovaly práci MNV. V důsledku těchto kritik se rozhodl předseda MNV s. Al. Hanuš z funkce resignoval, ačkoliv MNV měl za jeho funkčního období řadu úspěšných akcí. Je pochopitelné, že byly také některé nezdary. Když však i jím nezaviněné nezdary byly připisovány na jeho hlavu, když nakonec mu byl vyčítán i ostrý postup za jeho předsednictví akčního výboru z roku 1948, opustil úřednické místo a odešel z funkce. Doškával, že se nebojí vstoupil do výrobního procesu.

S ním resignoval také předseda místního hospodářství při MNV s. Jos. Jiruška, který však později resignaci odvolal spolu s tajemníkem obce s. Ant. Novákem.

ZÚ - VIII/68.

Počátkem října také ze zdravotních důvodů resignoval místopředseda MNV a předseda komise pro obchod a výživu s. Stan. Ráž.

T_3 ; T_{11} ; T_{27} ;

Úvaly městem.

Dne 4. 10. 1968 na plenárním zasedání MNV a veřejné schůzi byly zhodnoceny všechny body podmínek pro schvalování měst podle pokynů KNV ze dne 23. 4. 1965. Charakter Úval ve všech bodech odpovídal městu.

Kromě toho zvoleni noví funkcionáři.

Předsedou MNV zvolen s. Ant. Kubů, místopředsedou s. dr. Zd. Tuček. Předsedou komise obchodní s. Fr. Lanc, předsedou komise školské a kulturní s. Ad. Morávek.

Členové rady MNV ss. V. Aggermannová, MUDr. Jar. Novák, Ant. Šťovíček.

Členové komisí ss. Mir. Manda, Ant. Šťovíček, J. Balvín, Ing. dr. Kramář, Ant. Kroutil.

Pracovní doba.

Od 1. listopadu 1968 byla schválena nová pracovní doba na MNV.

Soboty volné. ZÚ - 11/68.

Změny úředníků.

Dne 1. září 1968 odešel do důchodu dlouholetý úředník MNV, vedoucí finančního odboru Ing C Vil. Kloss. Po něm nastoupila s. Květa Basařová.

Volby.

K volebnímu zákonu docházelo mnoho připomínek. K přípravám voleb byla ustavena volební komise národní fronty, jejíž předsedou zvolen rozhlas Řádu práce s. Ant. Višek. Tato komise již veřejnila v čas. ZÚ - 11/68 seznam návrhů kandidátů, které byly od organizací místní volební komisi nár. fronty zaslány. Volby se však nekonaly, neboť byly celostátně odloženy.

Činnost komisí MNV.

Zemědělství:

Polnosti byly obhospodařovány ČSSS / stálními složky / Dolní Počernice - hospodářství Úvaly. V obci Dobročovice mělo přes 1.000 ha orné půdy.

Další drobnou půdu asi 60 ha obhospodařovala organizace zahrádkářů a chovatelů drob. hospodářského zvířectva. Drobní držitelé zemědělské půdy odevzdali na dodávkách státu 11.792 ks

vajce a 257 q sena.

U stalku ČSSS činil průměrný výnos obilovin 27,07 q a průměrný výnos cukrovky na 1 ha 367 q. Bylo odevzdáno ozim. ječmene 739,90 q, jarního ječmene 4.270,80 q, jarní pšenice 1.036,- q, pšenice ozim. 7.763,- q, ovsa 747,70 q, bobů 243,- q, cukrovky 56.684,- q.

V živočišné výrobě dosaženo 651.067 l mléka, 2.028 q prasat, 548 q skotu a výkrm. kuřat 253 q.

V srpnových událostech bylo znehodnoceno okopy a zálavami 51,42 ha orné půdy a v délce 700 m zničena odvodňovací stoka.

D1.

Komise výstavby.

Akce Z.

V r. 1968 bylo vydáno 186 staveb. povolení. Z toho 16 na rod. domky, na 18 bytov. jednotek, 5 rekreačních chat a 164 na drobné stavby.

Důležitým bodem práce komise výstavby byla záležitost přístavby školy. Práce příkladně zajišťoval předseda komise s. ing. Jos. Kejř, projektovanou dokumentaci stavby zpracoval Projektový ústav dopravních a inženýrských staveb v Praze a zásluhou výrobního náměstka stavit. s. Havla, našeho spoluobčana, byla přístavba zařazena do výrobní náplně podniku.
Hodnota celé akce podle plánu činí 4,291.000,- Kčs; ONV bude hýbit bude výstavbu 4,071.000,- Kčs, ostatek MNV dnes Měst. NV.
Dne 23.10. došlo k jednání zainteresovaných složek, které připravily a zpracovaly harmonogram stavby.

Dne 15.1. byl sbourán sýpýchar a vepřínec u Rosenbaumů. Byly

zachráněné. V obytné budově moderně upraveny bytové jednotky.

Viz oddíl VIII. a komplexní rozbor MNV Úvaly - str. 6.

D1.

Mnoho zájmů se projevuje o budovanost Úval. Úvaly mají být svým rekreační oblastí Prahy, ale plánuje se i s. zv. satelitním městem.

T_6 ; T_{20} ; T_{21} ; T_{31} ; T_{36} -

Komise místního hospodářství.

Bylo vybudováno výbojkové veřejné osvětlení na Slovanech a ve Chvorecké ulici. Žárovkové osvětlení kolem cukrovaru, u rybníka Fabrák, samostatný zapínací bod u Horoušánek a zlepšeno osvětlení v Horově ulici.
V dubnu a listopadu proveden sběr železného šrotu.
Bylo sebráno:
Želez. šrotu 124.400,- kg, hadrů 10.514,- kg, papíru 40.947,- kg, kostí 420,- kg, barevných kovů 2.519,- kg.
Odpracováno bylo 1.110 brig. hodin. ŽÚ - 8/68.
O čistotu obce, komunikací a sadů se starají 2 zaměstnanci, na hřbitově hrobník.
Byla předlážděna ulice na spojce - 120 bm. /běžných metrů/.
Vydlážděn výjezd v Jungmannově ulici - 120 m^2. Oprava krajnice v Havlíčkově ulici 1.100 bm. Oprava schodů a zřízení hrubkového zábradlí a zpevněný chodníky v Resslově ulici. Zajištěno 100 t škváry na popr. chodníků i cest.

D2 - D1 - ŽÚ - VIII/68.

Komise zdravotní a sociální.

Úsek zdravotní:

Prováděny byly prohlídky potravinářských závodů, škol a provozoven KS /komunálních služeb/. Provedeny byly desinfekce studní a úprava jejich okolí. Poněvadž znovu zjištěna závadná voda ve veřejných studních, požadavek veřejného vodovodu byl stále naléhavější. Hygienickému zlepšení došlo při výrobě mléka. Bylo zakázáno vyvážet odpadky na okrajová místa města a tím zabráněno jejich znečišťování.

Úsek sociální:

V roce bylo vyřízeno 6 žádostí do Domova důchodců, 16 případů bezmocnosti.

Na zdravování důchodců bylo rozděleno 51.969,- Kčs. Sociální důchody u jednotlivců upraveny na 400,- Kčs měsíčně, u manželských dvojic na 600,- Kčs. Rovněž byly vyrovnány důchody I. a II. odboje u jednotlivců na 800,- Kčs.

D1.

Komise bytová.

Bytová otázka byla v místě stále neuspokojující. V roce přibylo 8 žádostí o byty. Bylo ale zrušeno 11 užívacích práv. Provedeny 4 bytové směny. Vystaveno 8 dekretů na byty. Žádostí o byt bylo 83, žádostí o zrušení užívacích práv na byt celkem 36.

Komise pro ochranu veřejného pořádku.

Celkem bylo řešeno 14 přestupků a provinění. Z toho 8 celkem případů řešeno napomenutím, 5 případů udělením pokuty,

ostatek pohovorem. Přibylo jich 30.

Převážná část sporů vyplývá buď z otázky bytové nebo z provedeného manželství, když obě strany bydlí ve společném bytě.

D1.

Členové požární ochrany provedli 20 požárních prohlídek závodů V. skupiny. V požárním domě byla provedena přístavba přístřešku na vozidla.

Rozpočet obce.

Celkový příjem v roce 1968 činil 2,621.901,22 Kčs.
Celkové vydání -"- -"- činilo 2,242.462,20 Kčs.

Plyn propan-butan.

Prodejna vyhledávaného topného plynu propan-butanu byla přemístěna z bývalých jatek do býv. stalku k Rosenbaumům. Poněvadž vaření tímto plynem přináší zvláště v letních měsících našim hospodyňkám velké úlevy, je čím dál tím více žádanější i v okolí, kam jsou také bomby z Úval dodávány.

Prodejní doba.

V důsledku volných sobot v rámci zavedení 42½ hod. pracovního týdne byly provedeny směny prodejní doby v obchodech. Prodejny jsou většinou otevřeny od 7 hodin do 17,30 hod. Prodejny potravin s mlékem jsou otevřeny i v sobotu od 7 h. do 11 hodin.

ŽÚ-X/68.

Meteorologie.

Mezi několika desítkami míst v ČSSR byla zřízena také

v Úvalech již v r. 1958. Meteorologická stanice byla na Slovanech v Srbské ulici v nadmořské výšce 268 m. Vedoucí stanice byla s. Mil. Chvojková. Jejím spolupracovníkem byl její dec s. Antonín Košťál, který ještě sledoval fenologii.

Dne 28. listopadu zemřel

ANTONÍN KOŠŤÁL

skromný, občanský odborník, zahrádkář, meteorolog a fenolog.
Člen Sboru ochrany přírody. Mnoholetý sokolský funkcionář - archivář. Kronikářský spolupracovník.
Tajemník pěstitelské komise.
Narodil se 4. května 1899 v Červeném Kostelci.

T2; ŽÚ-1./68.

Nejvyšší teplota roku byla 6. července 34,2 °C.
Nejnižší teplota roku dne 9. a 10. ledna 1968 -19,9 °C.
První bouřka 24. 4., poslední bouřka 27. 8. 1968.
Pozorování na hydrometeorologické stanici v Úvalech skončeno 31. 12.

MĚSÍC:	MĚSÍČNÍ PRŮMĚRNÁ TEPLOTA	SRÁŽKY V MM	NEJVYŠŠÍ SRÁŽKY		NEJVYŠŠÍ SNĚH. POKRÝVKA		TEPLOTA MAXIMÁLNÍ		TEPLOTA MINIMÁLNÍ		POČET BOUŘEK V MĚSÍCI	POČET VĚTRŮ RYCH. 12.15 M/VT.
			DNE	MM	DNE	CM	DNE	STUP. C	DNE	STUP. C		
LEDEN	-2,43	51,5	14.	15,2	27.	13	17.	8,5	9.-10.	-19,9	-	2
ÚNOR	0,76	25,0	24.	8,3	26.	5	22.	10,1	27.	-11,2	-	-
BŘEZEN	4,74	32,5	10.	10,7	11.	13	29.	23,9	12.	- 9,6	-	2
DUBEN	9,55	36,6	29.	8,6	-	-	23.	29,8	13.	- 5,5	1	-
KVĚTEN	12,01	62,6	29.	7,2	-	-	29.	28,5	21.	0,8	1	-
ČERVEN	16,94	98,2	11.	19,8	-	-	18.	30,7	1.	7,1	4	1
ČERVENEC	16,70	72,1	24.	8,6	-	-	6.	34,2	13.	5,1	3	-
SRPEN	16,29	195,2	2.	113,2	-	-	6.	27,3	20.-5.	5,7	6	1
ZÁŘÍ	14,46	46,4	4.	19,4	-	-	9.	25,4	27.	1,5	-	-
ŘÍJEN	-	32,4	2.	7,7	-	-	8.	19,2	21.	- 3,3	-	-
LISTOPAD	-	67,4	18.	17,5	16.	4	3.	18,1	28.	- 3,6	-	-
PROSINEC	-	7,3	26.	3,0	26.-31.	5	23.	6,0	31.	-15,8	-	-

Klimatická a fenologická charakteristika Úval roku 1968 ↕

Půda ornice rozmrzla 7. 2. a znovu opět zamrzla 18. 2.

Měsíční průměr půdních teplot ve stupních C:

HLOUBKA:	V MĚSÍCI:											
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
5 CM	-0,55	1,02	4,61	10,72	14,78	19,20	19,73	19,13	15,49	11,38	3,12	0,59
10 CM	-0,56	0,80	4,16	10,30	14,26	18,47	19,09	18,59	15,08	11,03	3,27	0,61
20 CM	0,06	1,23	3,95	9,84	13,70	17,78	18,78	18,40	15,20	11,75	4,13	1,19
50 CM	1,97	2,38	3,68	8,63	12,04	15,60	17,23	17,32	15,52	13,01	7,01	3,40
100 CM	3,95	3,55	3,85	7,32	10,28	13,08	15,31	15,74	15,13	13,42	9,22	5,39

Trvání sněhové pokrývky: 1. 1. - 17. 1.; 21. 2. - 22. 2.; 25. 2. - 15. 3.;
16. 11. - 17. 11.; 17. 12. - 22. 12.; 24. 12. - 31. 12. 68.

Fenologie.

6.8.9.10.1. ČSSS hnojí ozimý ječmen a pšenice superfosfátem a draslem.

11.1. Polok Výmola je zamrzlý od přeložky silnice až k Rosembaumovým. Led na Fabráka je 15 cm silný, k bruslení nezpůsobilý, proložen je na něm napadaný sníh.

13.1. Čištěnojování ozimin a pšenic pokračuje. Příprava strojů na jarní práce.

15.1. Náhlá obleva. Sníh je ujetý a ušlapaný, samý led.

2.II. Plný květ sedmikrásek.

8.II. Rozmrzla půda.

6.IV. je potřeba deště - je sucho. Cukrovka je hned při setí strkána proti plevelu. Pšenice jsou prosty plevelů.

13.IV. Tento týden jsou poměrně silné mrazy.

20.IV. Všechny kultury obilovin jsou bez plevele. Je sucho. Ovocné stromy se po předcházejícím chladu přesháněji v květu, příští týden pokvete všechno.

27.IV. Přízemní mrazy, ale neudělaly škody.

11.V. Postřik "CCC" proti poléhání pšenice proveden z 50%.

18.V. Přeháňky v tomto týdnu narušovaly okopávku cukrovky.

13.VII. V tomto týdnu se vyráželo tabno z holínského rybníka.

17.VII. Začal se sekat "K" ozim. ječmen, avšak pro déšť se přestalo.

20.VII. Pro každodenní déšť ve žních, práce v polích stojí.

27.VII. V tomto týdnu se opět nepracovalo v polích.

2.VIII. Bouřka se podulovala okolo Úval dlouho do noci. Spadlo 113,2 mm vody. Polok Výmola lekl plným korytem. Kurelova a Klopšťokova zahrada byla zatopena.

8.VIII. Kombajny vůbec nevyjely do polí.

10.VIII. Tento týden deště opět paralyzovaly žňové práce. Úvalský statek převzal do obhospodařování hospodářství Dobročovice. Tím je rozšířena výměra o cca 400 ha.

17.VIII. Žně se opožďují o 10 dní. Od začátku letošních žní neustále pršelo. Srážky jsou slabé, avšak sklizeň kombajny, nebo provádět lištovou sklizeň nebylo možné. Deště rušily žně každý den.

31.VIII. Žně rušily neustálé deště. Pršelo téměř celý měsíc srpen.

7.IX. Celý týden zamračený, mlhavý a deštivý. Sklizeň žní podle rozmaru počasí.

9.IX. Vlašťovky se houfovaly na elektrických drátech.

10.IX. Konec sekání obilí.

11.IX. Odlet vlašťovek a jiříčků.

12.IX. Svoz slámy proveden na 100%. Okopávána kukuřice.

18.IX. Byl set ozimý ječmen.

28.IX. Podmítka provedena na 100%.
Jaké fenologické pozorování pro nemoc ukončit pozorovatel a spolupracovník p. Aut. Košťál

Zahrádkáři.

V moštárně bylo zpracováno 17561 kg ovoce. V letošním roce bylo také zužitkováno velké množství hrušek o které neměl výkup zájem.

Ve výkupně ovoce, kterou vedl Zd. Nelušil, bylo vykoupeno:

16.650 kg třešní, 4.576 kg višní, 2.020 kg angreštu, 1.767 kg černého rybízu, 4.536 kg červeného rybízu, 461 kg mirabelek, 271 kg meruněk, 133 kg broskví, 1.421 kg renklod, 3.980 kg cukrář. rynglí, 11.421 kg jablek, 3.953 kg hrušek, 31.207 kg švestek, 25 kg ořechů a 47.305 kg padaných jablek.

ŽÚ - XII/68.

Ve dnech 27. a 28. října byla uspořádána výstava ovoce v klubovně zahrádkářů. Výstava byla v tomto roce málo navštívena.

Z uvedených údajů vyplývá, že jmenovaný spolek probojovává porozumění racionálního pěstění původního bohatství.

D2.

Mateřská škola.

V tomto roce se často veřejně mluvilo o mateřské škole. Měla se stěhovat do domu manželů Macholdy. Poněvadž po několikaletém boji padlo rozhodnutí, že zůstane nadále umístěna ve staré budově, pomocí brigádnických prací rodičů a personálu byla celá budova zmodernizována a opravena. Instalováno ústřední topení, dána nová fasáda, celá budova vymalována, vyměněny okapy a tak podobně. Do kuchyně dán elektrický zásobník vody, MW dány univerzální stolní lací a míchací stroje RE 20.

Zahrada vybavena nejmodernějším hracím nářadím.

Nedivíme se proto, že takto vybavená škola se stala školou vzorovou a byla často navštěvována různými komisemi a inspekcemi. Dne 3.1. a 11.9. měla obvodovou inspekci, 2.12. studijní zájezd učitelek okresu Praha - východ. Jídelna obsadila 3. místo v socialistické soutěži.

Škola měla 2 třídy s 55 žáky. Na MNV různalo však 39 evidovaných nevyřízených žádostí o přijetí. Nedostatek místa nedovoloval další rozšíření. Ředitelkou školy byla s. Eva Šmídová roz. Šamková.

T4.

Školní jídelny.

Stručný přehled.

ZDŠ / základní devítiletá škola /.

Počet strávníků 237. Roční náklad na strávníka 612,80 Kčs.
Průměrná platba od strávníka 3,23 Kčs.
Roční výdaje činily celkem 145.262,53 Kčs.

MŠ / mateřská škola /.

Počet strávníků 50. Průměrná platba od strávníka 3,05 Kčs.
Roční výdaje celkem 42.991,86 Kčs.

Soupis hospodářského zvířectva.

Každoročně k 31.12. je prováděn soupis hospodářského zvířectva. Bylo napočítáno: 149 kuřat + 3.520 slepic + 121 holoubků. Drůbeže celkem 3.790. Kromě toho 27 prasat, 28 ovcí a beranů, 5 koz, 11 krůt, 38 kachen a 17 hus.

Rybáři sněmovali.

Dne 18.2. se sešli rybáři místní organizace a hodnotili svou činnost. Z obhospodařovaných vodních ploch bylo jimi vyloveno 1.202 kg ryb. Hektarový výnos činil 342 kg. Při sportování na pevném Výmole I. bylo uloveno celkem 495 ryb o váze 563 kg, z toho 378 kaprů o vá-

ze 522,80 kg. V průměru na jednu povolenku připadá 11,10 kg ryb. Dobrovolná práce kolem vody representovala 2679 brig. hodin.

ŽÚ- III./68.

Včelaři.

Spolek měl 69 členů i s okolím. Má celkem 433 včelstev. Státní dodávka medu byla stanovena na množství 10,5 q. Vzhledem však k špatnému, pro včely nevhodnému počasí, medu nebylo a tak bylo odvedeno jen 370,- kg.
Státní příspěvek na včelstvo činil 25,- Kčs.

Myslivecké sdružení.

V myslivecském sdružení bylo organizováno 20 členů. Na státní nákup dodáno 182 kg zajíců. Pro účely myslivosti bylo za rok odpracováno 1559 hodin.

ŽÚ- III./69.

V.

Středočeský průmysl masný.

Malou výrobnu umělých hmot vybudoval v r. 1919 podnikavý Jan Kubín, původem pekař. Postupem doby vyrostl podnik tak, že byl toho druhu největším českým závodem.
Po znárodnění byla továrna začleněna do masného průmyslu. Dnes je v této továrně Středočeský průmysl masný, n.p. závod 01- Úvaly současně i sídlo podnikového ředitelství.
Závod 01- Úvaly oznámil, že již dnem 19.12.68 splnil plánovaný roční úkol výroby zboží. Do konce roku 1968 jej ještě překročí o cca 13,000.000,- Kčs.

F11; T7; T8; T10; T25; T59; T62; T15. ŽÚ- I./69. D6.

Benzina -

Koncem roku 1967 byl podnik Paramo v Úvalech převeden do n.p. Benzina - technický závod Praha. Byla zavedena výroba strojírenského rázu. Tento podnik vybudoval se značnými investičními náklady nové výrobní haly s moderním zařízením.

D7.

Prodejna benzinu.

Potřebná byla prodejna, moderně vybavena, byla otevřena 27.12.1968. Postavena na Úvaleckém v sousedství přeložky státní silnice Praha - Kolín, odkud k ní bylo upraveno i okolí s komunikací. Projíždějící auta doplňovala zde pohonné látky.

T54.

Komunální služby - KS.

Podle přehledu hospodářských výsledků naše KS rostly. Příčinou toho bylo ekonomické zefektivnění výroby i poskytovaných služeb.

Progresivní růst veškeré činnosti zavinily jak podílové mzdy, tak i zvláštní zapojování pracovníků.

V tomto roce se objevila následující činnost:

Výkony celkem:	Plán:	4,128.000,-Kčs	Skutečnost:	5,200.000,-Kčs
z toho tržba od obyvatelstva	"	1,560.000,- "	"	1,650.000,- "
Hrubý důchod	"	746.000,- "	"	928.000,- "
z toho odvody MNV	"	579.000,- "	"	750.000,- "
Počet provozoven	"	25	"	29

Přepočtený počet pracovníků mimo zvláštního zapojení /40/ činil 130.-
Po provozně brejlovní umístěna vkusně květinová síň.

T26 ; T34 ; ŽÚ-10/68 ; D8.

Kniha n.p.

V prodejně Kniha, n.p. v Úvalech dosaženo za rok 230.669,45 Kčs maloobchodního obratu. Z toho knih bylo prodáno za 207.541,55 Kčs, gramofonových desek za 19.524,- Kčs a ostatního zboží za 3.603,90 Kčs.

Největší poptávka byla po detektivkách. Velké knihy ze stále nadržovaly svou vysokou prodejnost. Hned za nimi následovaly knihy s aktuální tematikou. Poptávka po klasické literatuře poněkud poklesla.

V gramofonových deskách vedly nahrávky s K. Gottem, Kubišovou, Mašutkou. Velmi žádaný byl Nečkář a Černoch.
Dobře se prodávaly pohádky a vánoční koledy, které mnoho let nebyly nahrané.

Nejúspěšnější nahrávka r. 1968 byla Lady Carneval s K. Gottem a Modlitba s M. Kubišovou.

Středočeské nakladatelství a knihkupectví n.p. KNV v Praze má v Havlíčkově ulici v čp. 92 středisko č. 010930.
Středisko zásobovalo knihami veřejné knihovny a školy i škol. pomůckami v ročním obratu 6,000.000,- Kčs. Mělo 14 zaměstnanců - žen.

Domácí potřeby.

Výše životní úrovně občanstva ukazují také obraty v obchodě s domácími potřebami.
Tak bylo v roce prodáno:
74 televisorů v ceně 296.000,- Kčs; 40 ledniček za 119.200,- Kčs;
10 magnetofonů za 23.000,- Kčs; 38 radií za 57.000,- Kčs;
40 tranzistorových přijímačů za 28.000,- Kčs.

Drogerie - samoobsluha.

Funkci vedoucí prodejny vykonávala mladá s. Sálová do konce března. Od té doby vedla prodejnu s. M. Šrábová s kolektivem ss. Žerlovou, Vojáčkovou a Kravcukovou. V prodejně byla provážena montáž elážového topení, montáž čerpání na Lořlavicy.
Roční obrat činil 953.569,95 Kčs.
Zaměstnanci prodejny kpí nečestným jednáním mnohých občanů, kteří zboží recizují. Vzniklé škody pak musí uhrazovat ze svých platů.

D9.

Jednota.

V domě p. Brojíra v čp. 3 na náměstí Marie Majerové otevřela Jednota Praha - východ jíš v Úvalech čtvrtou prodejnu. Je

to prodejna lenlokrále masa a uzenin.
Velké oblibě se těšila družstevní lahůdková sekaná a teplé uzeniny.

Samoobsluhy.

Samoobsluha na Úvaláku má 117 členů. Její roční obrat činil 2,067.390.- Kčs.

Samoobsluha na Slovanech byla zřízena z bývalého potravinství s. Žáčka, který se z Úval odstěhoval. Má 50 členů a roční hrubý 1,205.000,- Kčs. Trakrát ale v roce byla vyloupena.

V téže budově velkým nákladem byla zřízena družstevní restaurace, kde je vedoucím s. Jos. Urban. Restaurace je moderně vybavena a těšila se oblibou široké veřejnosti.

D5.

Spořitelna.

Státní spořitelna v Úvalech spravovala vkladů v hodnotě 20,507.000,- Kčs. Podnikově spořících bylo 670 členů. Vybráno bylo během roku 5,700.000,- Kčs. Vklady činily 7,600.000,- Kčs.

Během roku bylo podáno 47 žádostí o auta a vyřízeno bylo 21 žádostí.

O výstavbu bytů bylo 39 žádostí. Výpůjček bylo 420 v hodnotě celkem 2,520.000,- Kčs.

Jmenované údaje týkají se jen úvalské spořitelny.

Ke konci roku se objevil mimořádný nájezd. Lidé kupovali vše, co se koupit dalo. Snad to bylo zaviněno tím, že se očekávalo všeobecné zdražení. V některých obchodech bylo úplně vyprodáno. Zvláště šlo u průmyslového zboží, u obuvi a textilu.

Pro přirovnání maloobchodních cen jsou přiloženy ceníky různého zboží. T5 ; T14 ; T16 ; T46 ; T60. ZÚ-XI./68.

VI.

Přeložka stát. silnice.

Přeložka státní silnice Praha - Kolín byla od 10.7. rozšiřována a asfaltována. Na každou stranu byla rozšířena o 1,70 cm.
V úseku Úval již přeložka upravovala po čtvrté.

T37.

Svaz ochrany přírody.

Společnost národ. musea - Svaz ochrany přírody - základní skupina v Úvalech uspořádala od března cyklus přednášek z biologie, geologie a mykologie. V ochranu byla vzata zvířata u Šťáhlavých a vrata se znakem u myslivny. T9 ; ZÚ-III./68 ; F2 ; F3.

V tomto roce byly vykáceny topoly podél silnice Úvaly - Škvorec v úseku t.zv. „Široké louky - myší díra“ Ohrožovaly silniční provoz a tak na návrh bezpečnosti byly topoly poraženy, aby nedošlo k nějakému neštěstí. K dopravní nehodě tam došlo 16.1. při vichřici, kdy jeden topol padl přes silnici právě před auto, které vezlo pacientku ze Škvorce do nemocnice v Čes. Brodě. Zachránil šťastnou náhodou se naštěstí jen povětrnostní rádiomotorové auto. Cestujícím se nepřihodilo žádné vážné zranění.

Strom republiky.

V tomto roce opět i u nás na vánoční dny byl postaven na náměstí „Strom republiky".

Ve všech městech se rozrůstily bylo stromy. Dokazovaly lásku k člověku a odpovědnost za každého jednoho z nás, za všechny dětí celé země především. Tak vzniklo Sdružení přátel SOS vesniček, kde opuštěné děti nalezou domov, nalezou lásku, nalezou ženu - dobrovolnou matku, která bude ochotna láskyplně k sobě dítě přivinout. Taková dětská vesnička bude vybudována v Doubí u Kar. Var. Dělníky podniků se už nabídly, že zdarma, z lásky k dětem, vybaví vesničku vším potřebným od hrníčků až k povlakům na postele.

Úvaly odevzdaly na tento účel vybraných 2000-Kčs.

D10.

Výzva k občanům.

Příchodem vojsk spřátelených social. států do republiky zárem zmizely všechny orientační znaky. Aby se po jejich odchodu situace plně normalisovala, žádala rada MNV naše občany, aby - pokud tak ještě neučinili, názvy ulic, čísla domů, směrovky na silnicích a pod. dali zpět na svá místa.

Ještě před odchodem vojsk, vyžádalo si jejich velitelství v republice, aby byly také odstraněny nebo vymazány všechny s nepochopením umístěné nevhodné nápisy po republice, vojsk se týkající. V důsledku toho i v Úvalech byly všechny zamazány a sníženy.

ZÚ-XI/68.

Pošta.

Telef. dráty byly nahražovány kabely. Výhodu pošle i majitelům telef. stanic poskytla v tomto roce okresní správa spojů Praha východ se

sídlem v Říčanech /údržba/. Každý jednotlivý účastník v Úvalech si může nyní žádaný spoj v Úvalech vyřídit přímo sám bez zprostředkování pošty. A jistě nyní nebude dlouho trvat, kdy i spojení s Prahou bude obdobné. O to se přičinují ss. M. Brajer ze Slovan a Stehlík z Říšimas, kteří předělávali systém telefonování na klíčku na automatickou ústřednu.

Automatická ústředna se nachází na náměstí v budově bývalého obchodníka Jindřicha Zelenky, který po požáru domku čp. 2 postavil na jeho místě nynější pakovou budovu. J. Zelenka s celou rodinou zahynul za Hitlera v Terezíně. Po Zelenkovi koupil budovu než byla změněna v automatickou telefonní ústřednu obchodník Tourek.

T28 ; T38.

V Úvalech bylo 320 telef. stanic. Žádostí však o nové stanice bylo již přes 300.

Na poště včetně poštmistra bylo 20 zaměstnanců, tak se rozšiřujeme. Vůbec jen rozhlasových přijímačů bylo 1942 a televisorů 150/1.

VII.

Májové oslavy.

Májové oslavy organisovala májová komise MO-NF.

Předmájový večer oslavovalo žactvo. Byl velmi zdařilý. Přeplněný sál kulturního domu bouřlivě odměňoval jednotlivé, vskutku vhodné výkony školních dětí.

1.5. prvně nebyl uspořádán jednotný průvod městem. Účastníci se shromáždili na náměstí, kde byl proveden slavnostní projev.

8.5. bylo položení věnců a kytic na hroby obětí války a revoluce na hřbitově. Účastno asi 150 lidí.

Cílených vzpomínek se zúčastnilo, kromě občanstva, členstvo místní organizace protifašistických bojovníků a školní mládež.

D/12.

Oslava MDŽ.

Oslava mezinárodního dne žen se konala 7. března v plně obsazené klubovně hotelu Sport. V zábavném programu po oficiálním zahájení mimo jiné zpíval s. V. Budař za doprovodu hudebního souboru s. Šedivého z Třebeslovic. Hudba, zpěv a veselá slova manželů Veverkových - to vše připravilo návštěvníkům příjemný večer, takže oslava tohoto dne byla velmi zdařilá.

ŽÚ- IV/68.

Únorové události.

Také jsme oslavovali vítězství čsl. pracujícího lidu nad reakcí - „Slavné výročí únorových událostí roku 1948." Tehdy ubrzdila reakce drtivou porážku a zásluhou KSČ nedošlo k znovuzřízení kapitalismu v republice. Sál kulturního domu Marie Majerové byl přeplněný. Po vhodné kulturní vložce žactva základní devítiletá školy byl proveden slavnostní projev.

ŽÚ- II/68.

Vzpomínka na 6. července.

6. července na hřišti na Slovanech vzplál opět mohutný hradební oheň na vzpomínkovém večeru k 553. výročí upálení Mistra Jana Husi. Slavnost připravilo středisko Junáka spolu s církví československou. Slovky občanů v tento památný našich národů s porozumění vyslechlo vzpomínková slova.

ŽÚ- VIII/68.

50. výročí naší republiky.

Oslavy 50. výročí naší vlasti v obci přidil MO-NF.

Předvečer oslav uspořádal Junák. V sobotu 26.10. v místech Zlubocen byl táborák s vhodným kulturním pořadem. Byl četně navštíven mnoha občany. V neděli 27.10. také za účasti Junáka a asi 200 osob byla vysazena na náměstí Marie Majerové blíže silnice vedoucí k Dobročovicům lípa - „Strom svobody" je proti domu s. Svobody, nedaleko obecní studny.

Po té byl pořádaný odchod k pomníku padlých z první světové války a pak položení věnce k památníku II. odboje na hřbitově.

Slavnostní projevy přednesli: Ředitel školy L. Bednář, generál J. Suchomel a V. Budař.

Týž den uspořádán slavnostní večer, při kterém byly vydávány pamětní plakety. Avšak nespokojenost vznikla proti některým osobám vybraným k vyznamenání a zase naproti tomu odmítnutí přijmout plakety u některých vyznamenaných způsobilo, že večerní slavnost nevyzněla zcela uspokojivě.

Obrazy z minulosti: F4; F5; F6; F7. D10; D11.

U pomníku padlých na náměstí byla znovu uložena schránka s prstí památné bitvy od Zborova. Ke schránce bylo přiloženo

vkusně moderně vypracované vysvětlení, které upravil s. P. Soukup.

Znělo:

= Domovina zahraničních Čechoslováků v Praze v upomínku bitvy u Zborova v r. 1917, uložila k pomníku padlých v Úvalech, skleněnou schránku s prstí od Zborova s obrazem legionáře.

V okupaci byla Němci i s ostatními památkami úsilovně hledána. Tak jako ostatní vzácné památky měla být rozbita, rozmetána, zničena. Ale ..... ztratila se.

Uschována a zachována byla nejprve Č. Filipem, později Svazem brannosti. Od r. 1948 G. Hankem, v poslední době Jaroslavem Bednrou.

A tak ztracená, zachovalá se znovu vrací na své místo! =

ZV- XI./68 ; T 42.

Svazarm.

7.12. konal se okresní motoristický aktiv AMK / automoto klubu / na němž bylo provedeno losování soutěže „ Jezdím bez nehod ". Celkem bylo sázeno 21 cen , z nichž pro úvalský AMK bylo sázeno 13 cen v hodnotě 1.600,- Kčs.

ZV- I./69.

Okresní střelecký svaz Praha-východ vyhlásil pro r. 1968 okresní přebornický ve sportovní střelbě.

Přebornickem na 3x20 pan. armádní puškou byl Rud. Slaněk z Úval.

T 57 ; D 18.

VIII.

Politický vývoj.

5.1. byl zvolen prvním tajemníkem ÚV-KSČ s. Al. Dubček, který získával sympatie u všech vrstev národa. T 17.

XVI. místní konference KSČ se konala 11. února za účasti 120 delegátů. Po slavnostním zahájení vystoupilo v kulturní vložce i žáci a na pořadu byla i volba nového 14 členného místního výboru KSČ do jehož čela byl opět jednomyslně zvolen s. Oldřich Zbrubý.

ZV- III./68. D 13.

Lidová kontrola.

Místní komise lidové kontroly prověrkou zjistila:

1. Péče o životní prostředí.

Čistotě v obci velmi prospělo vybudování kanalisace pro svod odpadových vod v ulicích. Za svépomoci občanů provedeno za 3 roky celkem 1615 bm. Podobně i poslupným budováním provedeno již 2700 bm / 40 složářů / veřejné zářivkové osvětlení.

Voda ve veřejných studních byla závadná. Proto požární sbor vyčerpal ze všech studní a provedl desinfekci Sagenem.

Nedostatečné napětí v elektrické síti, nedostatek telefonů na Lova -

nech, skládky na nevyhrazených místech, znečišťování hlavních ulic řepnou kampaní jsou bolesti, které se u nás stále opakují.

2. Péče o výživu obyvatel.

Pohostinské prodejny i restaurace byly v pořádku. Jen skladiště v prodejnách neodpovídají hygienickým požadavkům. Samoobsluhy Jednoty mohou být v čistotě všem provozovnám vzorem.

3. Péče o pracovní prostředí.

Stav sociál. zařízení v některých prodejnách neodpovídá péči sociál. podniku o zaměstnance.

4. Úroveň služeb na úseku zdravot. péče.

Od srpna nebyla řádně zajišťována zubolékařská péče, klientela u obvodních lékařů neúměrně vysoká, lékařská pohotovostní služba rozdělená.

ŽÚ. XII./68.

Osvětová beseda - OB -

Činnost OB je rozsáhlá. Zajemnicí dlouhá léta je úvalská podačka s. El. Kollabová roz. Balíková.

Při OB byly organizovány mimoškolní vzdělávací kurzy. Kurs německého jazyka navštěvovalo 75 žáků, kurs angličtiny 16 z., kurs hudební 36 z., kreslení a společenské výchovy 80 zájemců.

OB vydávala místní časopis Život Úval. Měsíční náklad 1200 kusů. Za účasti OB pořádala tělocvičná jednota Slavoj 2 cykly: Obor ochrany přírody cyklus vzdělávacích ekonomických přednášek; J.K. Tyl uvedl za přesic s. Šlichy divad. hru „Poslaru se nedá krást" a za vedení s. Vernera kulturní pásmo k 50. výročí vzniku republiky.

OB pořádala české oblíbené vlastivědné autobusové zájezdy po Čechách.

D 14.

Úvalské výtvarnice

Od 18.11. do 10.12. v divadle E.F. Buriana v Praze I. měla výstava svých prací Hana Benešová - keramiku a Iva Burzanovská l.č. bytem v Praze - textil.

Vystavované práce budily všeobecnou pozornost a těšily se zájmem široké veřejnosti.

ŽÚ. XII./68.

Knihovna.

Lidová knihovna měla 300 čtenářů, výpůjček 11329. Na půjčovném bylo vybráno 3.043,- Kčs.

D 14.

Kronika.

Dne 7.7. byla kronika vystavena veřejné kontrole v OB. V besedě nad kronikou bylo účastno celkem 28 návštěvníků, kteří vesměs zápisy v kronice schvalovali a za zajímavé a poučné prohlašovali.

T 56;

Škola -

Při konci škol. roku ze 76 žáků devátých tříd se 30 přihlásilo na školy druhého stupně a všichni byli přijati. Dokazuje to o správném působení školy.

Nábor do učebních míst letošního roku organizovaly samy závody a tak byla spokojenost na straně podniků také větší. Všichni naši mladí si vybrali a dostali takové povolání, které odpovídalo jejich sklonům a zájmům.

V nižších třídách dokončilo školní docházku 7 chlapců a 4 dívky.

Na škole bylo upuštěno od slavnostního zahájení škol. roku. Je tam 22 tříd a 2 odd. družiny mládeže. Průměr na třídu je 25-26 žáků.

Soboty jsou volné.

učitelstvo.

Ke konci školního roku odešli na jiná pracoviště s. Růž. Levová, Kar. Klíč, jiří Přibyl a s. Vlachová. Na jejich místa přišli s. Eva Steklíková, s. Poličská a s. V. Klečka, který však již 20.9. odešel do důchodu. Za s. Levou vypomáhal důchodce s. Kovářček, v družině s. Pujmanová.

Na místo ředitele Kar. Trábka nastoupil od 1.9. s. Luboník Bednář z Běchovic.

Činnost PO /Pionýrů/ silně ochabla. Z 9. oddílů pracovaly 2. PO se stal dobrovolnou organizací.

D14 ; ŽÚ. X./68.

Ředitel základní devítiletí školy Karel Trábek se dobrovolně vzdal dnem 1.7.1968 místa ředitele školy.

Jarní přání občanů se uskutečňovalo. Volání po škole, které se ozývalo od r. 1924 konečně vyslyšeno. Projekt byl schválen, generální dodavatel / Pražské montované stavby, n.p./ získán. K budově čp. 8 bude přistaveno ve tvaru T 12 tříd učpodlažních.

Hodnota celé akce podle plánu má činit 4,291.000,- Kčs. ONV Praha východ bude krýt výstavbu 4,071.000,- Kčs, ostatek KNV a MNV.

Dne 23.10. došlo k jednání na staveništi zainteresovaných složek, které připravovaly a rozpracovaly harmonogram stavby.

Dne 19/12 bylo oficielní zahájení přípravných prací.

Dne 27.12. byla stavba přístavby školy zahájena.

O přístavbu školy se zasloužili ing. Jar. Kejř, předseda komise výstavby a stavitel Al. Havel.

D15 ; T43.

IX.

Klub společenského tance.

Klub společenského tance TJ Slavoje se čile rozvinul.

Uspořádaný „Jarní ples" potvrdil vysokou společenskou úroveň i dobrý výkon tanečního orchestru Cirio.

Zato „Cialkový ples" zůstal daleko svou úrovní za minulým plesem.

Klub svými tanečními páry se úspěšně účastňuje všech pořádaných soutěží a nechybí ani vítězství párů umístěných na 1. místě. Jsou to okresní soutěže, meziměstské v Říčanech, v Jihlavě, v Ml. Boleslavi, v Kralupech, v Příbrami.

Pár Jar. Slánek a E. Šulková v kateg. C vybojoval účast až na celostátní armádní soutěž do Kroměříže.

Klub rozšiřoval působnost ještě o výchovu předtaneční dívek i chlapců.

ŽÚ. III., IV., V., VI., IX./68. D16.

Sport a zábavy.

Dne 10.2. byl uspořádán tradiční „Karneval sportovců", který i letos měl velmi dobrou úroveň.

V neděli 11.2. se konalo veselé dětské odpoledne. Téměř 300 dětí v doprovodu rodičů v legrace maskách strávilo 3 a půl hodiny

ve veselé zábavě při orchestru STO i se zpěváky a komikem.

Dětský karneval se všem líbil.

T48; T50; T51; T52. ŽÚ. III./68.

Po zimní přestávce na vlastním hřišti zahájil 10.3. oddíl kopané I.A první zápasy.

Ve 42. ročníku Drozdova lesního běhu byl druhým rekordmanem Josef Paul z Úval, čím že ve svých 65 letech startoval v tomto závodě počtyřicáté. T53.

Tohoto sportovce můžeme často pozorovat v lese, kde trénuje. V okolních městech startuje téměř v každém pořádaném závodě.

Kino.

Celkový příjem za rok činil 227.620,40 Kčs. Největší návštěvnost byla na filmu „Kleopatra", kde příjem činil 23.586,- Kčs.

Sokol.

Činnost Sokola v Úvalech obnovil v květnu přípravný výbor. Činnost zintensivněla, když členové se chopili s chutí práce na koupališti. To bylo od základů v desolátním stavu a bylo potřebí mnoho pracovitých rukou, aby mohlo být o prázdninách dáno do provozu. Původně po předlétním provozu mělo být uzavřeno. Ale s pomocí MNV byla čerpadla dána do chodu a vyčištěné bazény napuštěny vodou. Občané i děti z Úval i okolí, mohli trávit prázdninové dny u vody.

Kromě toho od začátku škol. roku zahájil Sokol pravidelné cvičení všech složek v Sokolovně. Cvičí žáci, žákyně, dorostenci, dorostenky i ženy. ŽÚ. VIII./68. F8.

Zájem o cvičení byl velký. Škoda jen, že byl stálý velký nedostatek cvičitelů a cvičitelek. To byl důvod, který zabraňoval plné rozvinutí žádané působnosti.

ŽÚ. XII./68.

Junák.

V březnu bylo z řady dřívějších činovníků a členů Junáka ustavena střediskové rada a provedena registrace činovníků u pražského ústředí. Bylo poskromnu ráda zřídit pouze jeden oddíl dívčí a jeden chlapecký s členy ve věku od 12 do 15 let. Junák prohlášen za organizaci přísně výběrovou.

Aby mohli junáčtí vedoucí se maximálně soustředit pro přímou činnost s mládeží a zprostit se od dalších starostí, založil Junák při své organizaci též Sdružení přátel Junáka, kterého je úkolem podporovat a rozšiřovat junáckou myšlenku hmotně i morálně. Členy Sdružení jsou především rodiče, kteří mají v junáckých oddílech své děti. Okrskovým velitelem Junáka je osvědčený, starý funkcionář skautů, br. J. Bubák. ŽÚ. V./68.

V dubnu zahájilo středisko svou pravidelnou činnost. Vedoucí oddílů je sestra Libuše Mandová a br. Radko Fiedler. Skautek je 54, skautů 35. Po složení nováčkovských zkoušek během června se stanou teprve Junáky. Klubovny se nákladně opravují, všechno vadné odstraňuje, hřiště očišťuje, celý majetek oplocuje.

Dne 23.6. večer se po 20ti leté přestávce opět rozhořely slibové táboráky, v jejichž záři slibem na stálou vlajku, základy junáčtí A.B. Svojsíka a na očistný oheň potvrdila nová generace svůj vstup do velké skautské rodiny. Slavnost se konala za účasti rodičů a mnohých občanů Úval, odchovaných skautským hnutím před 20-30 léty.

30.6. odjel 30ti členný dívčí oddíl do černokostelecných lesů, na

historické táboriště „na Dolánkách" a ve druhé polovině července tamtéž oddíl 18 úvalských skautů. ŽÚ- VIII./68.

Na podzim vznikla akce Služba vlasti. V září skládali slib nejmladší skauti - vlčata.

Oslavy 50let trvání Československé republiky byly konány za plné účasti Junáků.

Před vánočními svátky podarovali Junáci na náměstí vánoční stromek a provedli sbírku na vesničku SOS. Vynesla s doplňkem ROH-MNV 2000,- Kčs /1917,- + 83,- Kčs/.

Za 9 měsíců činnosti bylo v úval. středisku registrováno 200 dětí v 6 oddílech. Nejlepší vysvědčení to o jeho působnosti.

T30; ŽÚ- I./69. F6; Fz.

Československý Červený kříž.

ČsČK - místní skupina 28.II. zhodnotila svou práci. Zdravotní družina se opět probojovávala v soutěži družic mezi přední na okrese. Byla proškolena zdravotní hlídka v praktickém výcviku v umělém dýchání z úsb do příj. Získány 4 dobrovolné sestry.

Na Fond republiky věnovala skupina 500,- Kčs a na vybudování SOS dětské vesničky 1000,- Kčs.

VÍ ŽÚ- I./69.

Školní zdravotní služba.

Zdravotní péče se soustřeďuje v prvé řadě na mládež. 1x ročně v každé třídě se provádí systematicky zdravotní prohlídky všech dětí. Školní zdravotní služba sleduje chronicky nemocné děti a kontroluje jejich docházky do zdravotního střediska k pravidelnému léčení.

Zvýšenou pozornost vyžadovaly ploché nohy, dětský prak a obezita.

ŽÚ- I./68.

X.

Sbor pro občanské záležitosti.

Pohyb obyvatelstva v roce:

Do obce se přistěhovalo 81 obč., odstěhovalo 135 osob. Narodilo se 55 dětí, zemřelo 62 osoby. Svateb bylo 20.

Svatby ovlivňuje nedostatek bytů. Byty nejsou, stavby velmi drahé. Nájemné neúměrně nízké, zákonem usměrněné a tak, žádný majitel rodinného domku byty nepronajímá. Nepatrným nájemným se neuhradí ani nejzákladnější údržba.

JIŘÍ STEIMAR

zasloužilý umělec, bývalý člen Národního divadla, zemřel v Praze 16. prosince 1968 ve věku 81 roků. Jmenován in memoriam národním umělcem. V Úvalech žil 26 let.

T55; ŽÚ- I./69; I.-II./70

Svaz čsl. invalidů - základní organizace v Úvalech.

sdružuje v převážné většině důchodce a pečlivě se o ně stará. Viz str. 358. V úvalském obvodu bylo 1524 důchodců a měsíčně jim bylo vypláceno 1,000.275,- Kčs. Organizace pořádala pro ně večírky, vlastivědné autobusové zájezdy, sběry odpadových hmot i léčivých bylin. Důchodci podle možnosti vypomáhali v zemědělství.

ŽÚ. XII./68.

Pro podporu turistického ruchu byla vydána brožurka Úvaly, kde sdruženě vypsal kronikář z historických záznamů některé zajímavosti. Fotografie mi doprovodil zápisy p. J. Manda.

T/13; ŽÚ. XII./68.

Turistika.

Jak patrno z činnosti jednotlivých organizací a institucí, turistický ruch byl velmi podporovaný. Byly pořádány vlastivědné i rekreační zájezdy autobusové jedno i více denní. Vedla to OB/ osvětová beseda/, výbor žen, invalidé, protifašističtí bojovníci, sportovci, zahrádkáři.
Pro podporu místního turistického ruchu byla vydána invalidy informativní brožurka J. Bedrny „Úvaly."
Úpravy hotelu Sport, Sokolovny a restaurace „na Výrovně" činily 580.000,- Kčs.
Občané hojně poznávali svět. Bylo mnoho cestovatelů i závodních rekreačních pobytů za hranicemi republiky. Cestovalo se do Polska, Rumunska, Bulharska, Maďarska, Sovět. svazu, Jugoslavie. I do států kapitalistických bylo mnoho zájezdů.

Nehody a vloupání -

16.1. Dopravní nehoda řidiči Jar. Cháňovi v sanitním autu na silnici ke Škvorci /str. 371/ způsobila, že byly vykáceny podél silnice mnohaleté topoly.

6.2. Bylo nalezeno u Masny havarované odcizené nákladní auto. Pachatel zadržen na nádraží. Třebe v březnu a dubnu bylo vyloupeno u nás a v okolí 17 chat. Zjištěni dva pachatelé, jeden z Úval, druhý z Nymburka. Úvalák bydlel v Praze.

20.3. Bylo vloupáno do tabákové prodejny na náměstí. Škoda 5.000,- Kčs, pachatel nezjištěn.

31.3. Na nádraží úředníku ČSD /drah/ odcizen motocykl.

9.6. Vloupáno do ZDŠ /školy/ do drogerie a do dvou soukromých bytů. Ve škole pozkradeny různé věci, poškozeno zařízení. Pachatel 4 žáci školák z Horoušánek, který v uvedené době uprchl z výchovného ústavu.

18.6. Na silnici za lesem na Úvaláku byl zabit autem předseda MNV v Újezdě n. L. Oskar Helma při jízdě na kole. Neukázal směr.

27.7. Na téže silnici č. 12 havarovalo osobní auto, řidič majitel nepřizpůsobil rychlost terénu. Zranil 3 osoby a způsobil škodu na autě 20.000,- Kčs.

2.8. Při silné bouřce a menší povodni zapálil blesk u Horoušan stoh slámy.

V září byla velká krádež obilí v ČSSS v Úvalech. Cikáni a bruslící na statku zaměstnaní, odnášeli v pytlech obilí od mlátičky do žuly pro skládku strojů.

9.9. Těžké ublížení na zdraví utrpěla při skládání prken na nádraží pí. Eva Růžičková z Horoušánek. Při skládání na ni prkna spadla.

3.10. Na půdě své novostavby se oběsila pí. Marie Zajícová. Původu se objevilo několik. /Žena; parcela; stavba/.

17.10. Bouda na střelnici shořela. Měli prý ji zapálil z okolí vyjíždějící.

19.10. Bylo vloupáno do prodejny labáku pí. Novákové.
23.10. Vloupáno do bytu p. A. Zemana.
12.12. Na silnici č. 12 vloupáno do osobního auta maďarského stát. příslušníka. Škody ve všech případech značné.

Na základě připomínek pověřených členů kult. komise, kteří provádějí kontrolní zápisy za r. 1968 a na základě zmocnění předs. školské a kult. komise při MěstNV byla ve spolupráci s kronikářem provedena obsahová úprava nežádoucích zápisů.
11. prosince 1969.

Kožíš

Dne 27. ledna 1970 vzala rada MěstNV na vědomí, že předs. a kult. komise schválila zápisy do kroniky.
V Úvalech dne 28. ledna 1970.

Adamec

Rada městského národního výboru Úvaly - okr. Praha-východ

Autorka Kožíš

Kroniky 70